

Lovtidende A

2023

Udgivet den 19. april 2023

18. april 2023.

Nr. 393.

Lov om ændring af lov om menighedsråd og lov om folkekirkens økonomi og om ophævelse af lov om forsøg i folkekirken

(Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder, øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring m.v. og ophævelse af lov om forsøg i folkekirken)

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 771 af 24. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 42 a, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Samarbejderne kan oprettes som selvstændige juridiske enheder, hvis de opfylder betingelserne i § 1, stk. 2, i lov om folkekirkens økonomi. Selvstændige juridiske enheder kan ikke benytte en fællesbestyrelse, jf. kapitel 8 a.«

2. Efter § 42 a indsættes:

»§ 42 b. Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende:

- 1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver.
- 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutterings-tiltag og hr-rådgivning.
- 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 4) Bygningsteknisk rådgivning.
- 5) Skole-kirke-samarbejde.
- 6) Kommunikation.

Stk. 2. Samarbejdet organiseres ved en bestyrelse med repræsentanter fra både menighedsråd og provstiudvalget.

Stk. 3. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside.

Stk. 4. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

§ 42 c. Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegerer kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende:

- 1) Fælles personaleadministration, herunder rekrutterings-tiltag og hr-rådgivning.
- 2) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 3) Bygningsteknisk rådgivning.
- 4) Skole-kirke-samarbejde.
- 5) Kommunikation.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside.

Stk. 3. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.«

3. I § 43, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nye punktnummer:

»Samarbejderne kan oprettes som selvstændige juridiske enheder, hvis de opfylder betingelserne i § 1, stk. 2, i lov om folkekirkens økonomi. Selvstændige juridiske enheder kan ikke benytte en fællesbestyrelse, jf. kapitel 8 a.«

4. I § 43 a, 1. pkt., ændres »etablere« til: »oprette«, og i 2. pkt. ændres »§ 5, stk. 6-7« til: »§ 5, stk. 7 og 9«.

5. I § 43 b, stk. 1, indsættes efter »stiftsøvrighed«: », stiftsråd«, efter »mellem to eller flere stiftsøvrigheder« indsættes: », mellem to eller flere stiftsråd«, og efter »en eller flere stiftsøvrigheder« indsættes: », stiftsråd«.

6. I § 43 b, stk. 2, indsættes efter »provstiudvalg«: », et stiftsråd«.

7. Efter § 43 b indsættes:

»§ 43 c. Kravet om godkendelse efter § 43 b, jf. § 43, gælder ikke, hvis der anvendes standardmodeller for samarbejdskonstruktioner, som er godkendt af kirkeministeren og offentliggjort som en standardmodel på Kirkeministeriets hjemmeside.«

8. Efter kapitel 8 indsættes:

»Kapitel 8 a

Fællesbestyrelse

§ 44 a. Menighedsrådene i et provsti kan nedsætte en fællesbestyrelse. Hvis provstiet dækker flere ligningsområder, kan der nedsættes en fællesbestyrelse for hvert ligningsområde. Hvis der i ligningsområdet er flere provstier, kan der nedsættes en fællesbestyrelse for ligningsområdet.

Stk. 2. Fællesbestyrelsen kan tildeles kompetence til at træffe beslutninger for og administrere alle samarbejder inden for et provsti eller ligningsområde som anført i stk. 1.

Stk. 3. Fællesbestyrelsen skal varetage de opgaver, som er optaget i vedtægten for et samarbejde.

Stk. 4. Fællesbestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 44 b. Samarbejder mellem menighedsråd eller mellem menighedsråd og provstiudvalg efter §§ 42 a, 42 b, 43 eller 43 b kan tilslutte sig fællesbestyrelsen. Hvis et samarbejde tilslutter sig en fællesbestyrelse, skal der ikke være en særskilt bestyrelse for samarbejdet.

Stk. 2. Tilslutning til fællesbestyrelsen skal fremgå af vedtægten for samarbejdet. Er der oprettet flere fællesbestyrelser, jf. § 44 a, stk. 1, skal tilslutningen ske til en fællesbestyrelse ud fra følgende prioriterede rækkefølge:

- 1) En fællesbestyrelse, som dækker et ligningsområde i et provsti.
- 2) En fællesbestyrelse, som dækker et provsti.
- 3) En fællesbestyrelse, som dækker et ligningsområde med flere provstier.

Stk. 3. Det skal fremgå af vedtægten for samarbejdet, at samarbejdet til enhver tid kan udtræde af fællesbestyrelsen. En beslutning herom skal træffes af de samarbejdende parter og meddeles fællesbestyrelsen.

Stk. 4. Udtræder et samarbejde af fællesbestyrelsen, jf. stk. 3, skal der nedsættes en selvstændig bestyrelse for det pågældende samarbejde, som skal fremgå af en revideret vedtægt for samarbejdet.

§ 44 c. Provstiudvalget skal sikre, at der afholdes valg til fællesbestyrelsen. Valget afholdes i forbindelse med et budgetsamråd, jf. § 5, stk. 8, 1. pkt., i lov om folkekirkens økonomi.

Stk. 2. Er der nedsat en fællesbestyrelse, der dækker flere provstier inden for et ligningsområde, skal budgetudvalgets forretningsførende provst sikre, at der afholdes valg til fællesbestyrelsen. Valget afholdes i forbindelse med et budgetudvalgsmøde, jf. § 5, stk. 8, 2. pkt., i lov om folkekirkens økonomi.

Stk. 3. Valg til fællesbestyrelsen sker ved simpelt flertal blandt de fremmødte til de i stk. 1 og 2 nævnte møder. Repræsentanterne på budgetsamrådet og budgetudvalgsmødet har hver én stemme.

§ 44 d. Fællesbestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, som er valgbare til et menighedsråd og ikke undtaget fra valgbarehed i noget menighedsråd i det område, som fællesbestyrelsen dækker, jf. § 3 i lov om valg til menighedsråd, eller som er født medlem af et menighedsråd i samme område, jf. § 2.

Stk. 2. Flertallet i fællesbestyrelsen skal være læge medlemmer.

Stk. 3. Fællesbestyrelsens medlemmer vælges for 2 år og således, at halvdelen af fællesbestyrelsens medlemmer er på valg hvert år.«

§ 2

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovebkendtgørelse nr. 95 af 29. januar 2020, som ændret ved lov nr. 2068 af 21. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Et samarbejde mellem flere menighedsråd efter §§ 42 a og 43 i lov om menighedsråd kan oprettes som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab, såfremt samarbejdets omfang udgør

- 1) minimum 3 årsværk eller
- 2) en omsætning på mindst 2 mio. kr. om året.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse for en kirkegård, som bestyres efter § 1, stk. 4, eller § 3 i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.«

2. § 4 ophæves.

3. I § 5, stk. 4, nr. 2, ændres »§ 7, stk. 1-2« til: »§ 7, stk. 1«.

4. I § 5, stk. 4, nr. 3, ændres i 1. pkt. »§ 7 a, stk. 1-2« til: »§ 7, stk. 2«, og »til kommunens kirkekasser« udgår, og i 2. pkt. ændres »§ 7, stk. 5, 2. pkt.« til: »§ 7, stk. 6, 2. pkt.«

5. I § 5, stk. 4, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

- »4) Fastsætte størrelse og udmøntning af reserven, jf. § 7, stk. 3 og 4.«

6. I § 5 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Budgetsamrådet kan hvert år beslutte, om der i forbindelse med budgetprocessen skal fastsættes en reserve, der overstiger 5 pct. af ligningsbeløbet, jf. § 7, stk. 3.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

7. I § 5 indsættes efter stk. 6, som bliver stk. 7, som nyt stykke:

»Stk. 8. Budgetsamrådet nedsætter på menighedsrådenes foranledning en fællesbestyrelse til administration af samarbejder, jf. § 44 c i lov om menighedsråd. Er der nedsat et budgetudvalg, jf. § 17 c, stk. 1, træffes beslutningen i budgetudvalget.«

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 9 og 10.

8. I § 5, stk. 7, 1. og 2. pkt., som bliver stk. 9, 1. og 2. pkt., ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

9. § 6, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

10. § 7 affattes således:

»§ 7. Provstiudvalget fastsætter efter budgetsamrådet driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for

- 1) kirkekasser, jf. § 1, stk. 1,
- 2) selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget, og
- 3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme.

Stk. 2. Provstiudvalget fastsætter på baggrund af stk. 1 det ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, jf. dog § 5, stk. 4, og §§ 17 c-17 d.

Stk. 3. Provstiudvalget har ved ligningsbeløbets fastsættelse adgang til at afsætte midler til en reserve på op til 5 pct. af ligningsbeløbet. Ved forbrug af reserven har provstiudvalget det følgende år mulighed for at forhøje ligningen med henblik på reservens reetablering. Provstiudvalget kan afsætte en reserve, der overstiger 5 pct. af ligningsbeløbet, hvis det besluttet af budgetsamrådet, jf. § 5, stk. 6.

Stk. 4. Provstiudvalget kan efter ansøgning fra menighedsrådene bevilge anvendelse af reserven til dækning af de i § 2 anførte formål, herunder til uforudsete udgifter. Provstiudvalget kan af reserven yde et likviditetslån til menighedsråd med en løbetid på maksimalt 12 måneder. Provstiudvalget fastsætter betingelserne for likviditetslånet.

Stk. 5. Provstiudvalget kan efter høring af menighedsrådene anvende reserven til dækning af de i § 17 g anførte formål, herunder til uforudsete udgifter.

Stk. 6. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om fastsættelse og udmelding af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger, jf. stk. 1, og om fastsættelse og udmøntning af en reserve, jf. stk. 3-5. Kirkeministeren kan ikke fastsætte regler om størrelsen af kirkekassernes udgifter eller om kirkeskattens størrelse.«

11. § 7 a affattes således:

»§ 7 a. Menighedsrådet fastsætter og disponerer sit budget inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Menighedsrådet udarbejder målsætninger, som indarbejdes i budgettet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Bestyrelsen for en selvstændig juridisk enhed fastsætter og disponerer sit budget inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, eller som er fastsat af menighedsrådene i henhold til samarbejdsvedtægten, jf. § 42 a, stk. 2, og § 43, stk. 2, i lov om menighedsråd.

Stk. 4. Menighedsråd, som er fælles om præsteembeders faste ejendomme, fastsætter budgettet for de faste ejendomme inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og

projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 3. Menighedsrådene træffer beslutning om budgettet ved stemmeflertal på et fællesmøde. Til brug for fællesmødet indhentes en udtalelse fra præstegårdsudvalget. Budgettet disponeres af det menighedsråd, som administrerer budgettet på vegne af præstegårdsudvalget.

Stk. 5. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om budgettets fastsættelse, herunder opbygning, udarbejdelse, indsendelse til provstiudvalget og offentliggørelse, samt om tilsyn med og forhold vedrørende præsteembedets faste ejendomme.

Stk. 6. Kirkeministeren kan fastsætte regler om disponering af budgettet, herunder omdisponering inden for budgettet og til provstiudvalgskassen.«

12. I § 7 b, stk. 1, ændres »§ 7, stk. 1 og 2« til: »§ 7, stk. 1«.

13. I § 7 b indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for selvstændige juridiske enheder efter § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget.«

14. I § 8 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3.«

15. I § 9, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Tilsvarende aflægges selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, årligt særskilt regnskab for enheden.«

16. I § 9, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., ændres », om revision og om provstiudvalgets godkendelse« til: »og frister herfor, om revision og om offentliggørelse«.

17. I § 9, stk. 2, ændres »kirkekassens regnskab« til: »regnskaber efter stk. 1«.

18. § 17 c, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Budgetudvalget fastsætter det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, og fordelingen mellem provstierne for

- 1) kommunens kirkekasser,
- 2) selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget,
- 3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme, og
- 4) provstiudvalgskasserne.«

19. § 17 d, stk. 1, affattes således:

»I kommuner, der omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, og hvor der ikke skal nedsættes budgetudvalg i medfør af § 17 c, fastsætter provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor, det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, og fordelingen mellem kasserne for

- 1) kommunens kirkekasser, jf. § 1, stk. 1,
- 2) selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget, og
- 3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme.«

20. I § 17 d, stk. 2, 1. pkt., ændres »ligger i ligningsprovstiet« til: »ligger i provstiet, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor«, og »budgetsamrådet i ligningsprovstiet« ændres til: »budgetsamrådet i dette provsti«.

21. I § 17 d, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »anlægsbevillinger«: », projektbevillinger«, og »ligningsprovstiets« ændres til: »provstiets«.

22. I § 17 f indsættes efter »virksomhed«: », herunder regler om beslutningsprotokol og offentliggørelse m.v.«.

23. I § 17 g, stk. 2, ændres »disses« til: »udvalgenes og provstens«, og », kontorartikler m.v.« ændres til: »og kontorhold«.

24. I § 17 g, stk. 4, indsættes efter »samarbejde, jf.«: »§ 42 c eller«.

25. I § 17 g, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:
»Udgifter til samarbejde, jf. § 42 b i lov om menighedsråd, kan udredes af provstiudvalgskassen.«

26. § 17 h, stk. 2, affattes således:
»Stk. 2. Provstiudvalget fastsætter som led i den årlige budgetproces driftsrammen, anlægsbevillinger og projektbevillinger for provstiudvalgskassen og udarbejder budgettet på baggrund heraf.«

27. § 17 h, stk. 4 affattes således:
»Stk. 4. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om budgettets fastsættelse, herunder opbygning, udarbejdelse og offentliggørelse, samt om tilsyn.«

28. I § 17 h indsættes efter stk. 4 som nye stykker:
»Stk. 5. Provstiudvalget disponerer i løbet af året budgettet inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som er fastsat som led i den årlige budgetproces, jf. stk. 2.
Stk. 6. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om provstiudvalgenes disponeringsmuligheder inden for de fastsatte rammer og bevillinger, jf. stk. 5.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

29. I § 17 h, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 8, 2. pkt., ændres »om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne« til: »om frister herfor, om revision og om offentliggørelse af regnskaberne«.

30. I § 19, stk. 1, 2. pkt., udgår »bortset fra beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 7 a, stk. 2,«.

31. I § 19, stk. 1, 3. pkt., ændres »til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 7 a, stk. 2« til: »afsat til reserven, jf. § 7, stk. 3«, og »vedkommende provstiudvalg« ændres til: »provstiudvalget«.

32. I § 19, stk. 1, indsættes efter 3. pkt. som nyt punktum:
»Ligningsbeløb til selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget, udbetales direkte til enheden.«

33. I § 23 a, stk. 2, indsættes som nr. 4:
»4) Mødeudgifter.«

§ 3

Lov nr. 460 af 15. maj 2017 om forsøg i folkekirken ophæves.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2023, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. § 2, nr. 33, og § 3 træder i kraft den 1. januar 2024.
Stk. 3. Samarbejder oprettet som selvstændige juridiske enheder i medfør af lov om forsøg i folkekirken følger fortsat lovens regler indtil dennes ophævelse den 1. januar 2024.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 7, stk. 5, og § 17 h, stk. 4, i lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 29. januar 2020, som ændret ved lov nr. 2068 af 21. december 2020, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 7, stk. 6, § 7 a, stk. 5 og 6, og § 17 h, stk. 4 og 6, i lov om folkekirkens økonomi som affattet ved denne lovs § 2, nr. 10, 11, 27 og 28.

Givet på Fredensborg Slot, den 18. april 2023

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Louise Schack Elholm